

עיתון אישי

היסטוריה-ממלכתי

מהו עיתון אישי?

במשימה זו התלמידים יוצרים עיתון אישי מקוון העוסק בנושא, בסוגיה או בדילמה שבחרו מתוך האשכול הנלמד ובהיבטיו השונים. זוהי משימה אישית בעבודה עצמית.

שלבי ביצוע המשימה

המשימה מורכבת מארבעה שלבים:

שלב 1 – היכרות עם המשימה: התלמידים בוחנים את המשימה, מבינים מה נדרש בה, מה הם הקריטריונים שעל פיהם יוערך התוצר הסופי, וצופים בתוצר לדוגמה.

שלב 2 – תכנון: זהו שלב הכנה שאינו מוגש למורה לצורך קבלת משוב והערכה, אלא שלב שנועד לעזור לתלמידים להתארגן לקראת העבודה בהמשך.

התלמידים בוחרים נושא/סוגיה/דילמה, קובעים את תאריך העיתון ומתכננים את הכתבה החדשותית המרכזית ואת הרכיב החזותי שיוצג בה. התלמידים בוחרים סוגה לכתבת המשנה. לאחר מכן התלמידים כותבים ראשי פרקים, בוחרים מושגים רלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, מאתרים מקורות ומעריכים את מידת הרלוונטיות והמהימנות שלהם.

שלב 3 – טיוטה: התלמידים כותבים את טיוטת המשימה. ביצוע שלב 2, התכנון, יעניק להם בסיס מסודר לכתיבת הטיוטה.

בטיוטה נכללים תאריך הוצאת העיתון, הכתבה החדשותית המרכזית (כותרת ראשית וכותרת משנה-פתיח), הרכיב החזותי (תיאור הרכיב החזותי בקצרה), כותרות ותוכן כתבת המשנה וכותרת ותוכן כתבת

"דבר העורך", בשילוב מושגים ומקורות כנדרש. בסיום השלב התלמידים מגישים את הטיוטה למורה לקבלת משוב והערכה מעצבת.

שלב 4- תוצר (ובו שני חלקים)

הגשה סופית: משפרים את המשימה ועורכים שינויים נדרשים בהתאם למשוב המורה בשלב 3, ומגישים את התוצר הסופי למורה לקבלת משוב והערכה מסכמת.

משוב אישי: התלמידים מסכמים בקולם ובלשונם את התהליך בשיחה עם בוט ייעודי.

התוצר

התוצר הסופי הוא "עיתון אישי" מקוון.

בחלקי העיתון נכללים:

1. **תאריך העיתון** – התלמידים יצינו את התאריך הנבחר¹ להוצאת העיתון.
2. **כתבה חדשותית מרכזית** – התלמידים יכתבו כתבה העוסקת בנושא/בסוגיה/בדילמה שבחרו, לאחר קבלת אישור המורה. הכתבה תכלול כותרת ראשית, כותרת משנה-פתיח ותוכן המציג את הנושא ואת הרקע הדרוש לביסוס תוכן כתבת המשנה שיוצג בהמשך.
3. **רכיב חזותי + תיאור רכיב חזותי** - לכתבה החדשותית המרכזית יצורף רכיב חזותי. התלמידים יסבירו מה מוצג ברכיב זה וכיצד הוא קשור/מחזק את הנאמר בכתבה.
4. **כתבת המשנה** – התלמידים יבחרו סוגה² לכתבת המשנה שלהם, ויכתבו כותרת המשקפת את תוכן הכתבה ויכתבו את תוכנה.
5. **"דבר העורך"** – התלמידים יכתבו כותרת ותוכן לכתבה זו, יתייחסו לרעיונות, לעמדות, לפרשנויות ולתובנות שהוצגו בעיתון, ויסבירו את הנימוקים לתובנה האישית שלהם ואת השלכותיה.

¹ על תאריך העיתון להיות רלוונטי לנושא בכתבה הראשית
² ריאיון דמיוני עם דמות אמיתית אפשרי רק אם הדמות אינה בחיים

6. **מושגים** - התלמידים יציינו מושגים רלוונטיים מתחום הדעת ובהתאם לאשכול הנבחר, ישלבו אותם בתוכן המשימה **וידגישו (Bold)** כל מושג בטקסט.
7. **מקורות** - התלמידים יצרפו את המקורות שעליהם התבססו, מלבד ספר הלימוד, וישלבו אותם בטקסט לכל אורך המשימה באמצעות מראי מקום.
8. **משוב אישי** – התלמידים ינהלו שיחה עם בוט ייעודי. במהלך השיחה הם יתבקשו לבטא את הידע שרכשו, להתבונן בתהליך הלמידה שעברו ולהציג את התובנות שגיבשו במהלך העבודה.

על מושגים ומקורות

התלמידים נדרשים לשלב מושגים ומקורות לכל אורך המשימה.

דגשים בנוגע למושגים

- על התלמידים לציין **ולהדגיש*** בכתבותיהם שלושה מושגים היסטוריים שונים.
- כמו כן עליהם לציין **ולהדגיש*** מושג/ערך שעזר לגיבוש הפרשנות/העמדה/התובנה האישית המוצגת בכתבת "דבר העורך" ולהסביר כיצד הוא תרם לגיבוש הפרשנות/העמדה/התובנה האישית.
- על התלמיד **להדגיש (Bold)** בטקסט את המושגים שבחר כדי להקל את זיהוי השימוש במושג על פי הנדרש במחווך.

דגשים בנוגע למקורות

- על התלמידים להציג שלושה מקורות **שונים**, רלוונטיים ומהימנים, נוסף על ספר הלימוד.
- על התלמידים למלא את הפרטים הנדרשים ברכיב ניהול המקורות בעבור כל מקור המופיע ברשימת המקורות, אישי או שיתופי, ולהסביר מדוע המקור מהימן ורלוונטי למשימה.
- על התלמידים לציין את מראה המקום בטקסט במיקום שבו נעשה שימוש במקור. לנוחות המורה המערכת תסמן באופן אוטומטי מקורות שלא נעשה בהם שימוש.

- לאחר הגשת השלב, ידרג המורה את מידת הרלוונטיות והמהימנות של כל מקור: רמה גבוהה, בינונית או נמוכה.
- בשלב הבא, לאחר קבלת המשוב וההערכה, יוכלו התלמידים לעדכן את רשימת המקורות ו/או את המידע עליהם וכך לשפר את דירוגם.
- על המורה להנחות את התלמידים להימנע משימוש במקורות שרמת הרלוונטיות והמהימנות שלהם דורגה כנמוכה.

דגשים של תחום הדעת

- על המושגים הנבחרים להיות **מושגים היסטוריים** מוגדרים בזמן ובמקום ספציפי.
- לא יתקבלו כמהימנים מקורות כגון: ויקיפדיה, מכלול, רשתות חינוך וסיכומים למיניהם. במידה ומצרפים מאמר/ספר חובה לציין עמוד ספציפי וכן אם הקישור הוא לאתר שהכניסה אליו כרוכה במנוי/תשלום אז יש לצרף את העמוד/ים בקובץ PDF.

חושבים עם בינה מלאכותית

במהלך ביצוע המשימה התלמידים **נדרשים** ומחויבים להשתמש בבוט מלווה הלמידה המוטמע במערכת. חשוב להנחות אותם להשתמש בו במהלך המשימה באופן מושכל, ביקורתי ואחראי, ולהדגיש כי האחריות לאיכות המשימה היא בידיהם.

השימוש בבינה מלאכותית במשימה הוא חובה והוא יתבצע בהתאם לעקרונות האלה:

- **שואלים את הבוט:** התלמידים יכולים להיעזר בבוט כדי להבין את הנושא, לערוך סיעור מוחות, לארגן רעיונות או לאתר מקורות. להדרכה על ניסוח נכון ויעיל של פרומפטים אפשר לצפות ב-[סרטון המצורף](#).

- **בודקים את המידע:** על התלמידים לבחון באופן ביקורתי את המידע והמקורות המתקבלים מהבוט, **לאמת את המידע** באמצעות מקורות מהימנים **ולבדוק את הרלוונטיות והמהימנות** של המקורות שהבוט מציע.
 - **כותבים במילים שלהם:** על התלמידים לעבד את המידע שאספו ולנסח את המשימה בלשונם. התוצר צריך לשקף את הידע, ההבנה והחשיבה שלהם, ובכלל זה שילוב **והדגשה** של המושגים הנדרשים.
 - **מציינים מקורות:** על התלמידים להוסיף מראי מקום לכל המקורות שעליהם התבססו – בין שאיתרו אותם בעצמם ובין שהציעה אותם הבינה המלאכותית והם אימתו אותם. את מראי המקום יש לשלב במקומות המתאימים לאורך המשימה.
- חשוב:** תוכן שיצרה בינה מלאכותית אינו יכול לשמש מקור במשימה. כלי הבינה המלאכותית יכול לסייע באיתור מקורות, אך התלמידים נדרשים לבדוק אותם ולהסתמך רק על מקורות רלוונטיים ומהימנים.

מיומנויות מרכזיות שהתלמיד ירכוש בעת ביצוע המשימה הן:

- אוריינות לשונית
- אוריינות מידע והערכה
- חשיבה ביקורתית
- הכוונה עצמית

רעיונות לנושאים למשימה:

כל נושא שנמצא בתוכנית הלימודים בהיסטוריה ובהתאם לאשכול הרלוונטי ולתקופה הנדונה בו.